

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Caluinus & Beza) vel ad sua placita stabilienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmanda ...

In Epistolam B. Pauli ad Romanos

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

24. Propter quod tradidit illos Deus in desideria cordis eorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39447

14. Propter quod tradidit illos Deus in desideria
cordis eorum.

Locus contra hæreticos, Calvinum ma-
ximè, qui ex his & alijs similibus S. Scri-
pturæ verbis, Deum docet peccatorum no-
strorum authorem & causam actiuam atque
operatricem esse. Institut. lib. 1. cap. 18. n. 2.
Sed Deum non aliter tradere quàm dese-
rendo, aliæ Scripturæ manifestè docent, vt
mox dicemus. Deus igitur tradit homines
sua iam propria voluntate malos in deside-
ria sua, quia permittit eos sequi desideria
cordis sui: non suppeditando illis maiora
illa auxilia gratiæ, sed propter peccata præ-
cedentia ea iustè subtrahendo, sibi ipsis eos re-
linquit. Hac de causa Paulus alio in loco de
ijsdem dicit: *Qui desperantes semetipsos tradide-
runt impudicitie, in operationem immunditiæ omnis
in auaritiæ: εν πλεονεξία: id est, vt libidini suæ
certatim ac plenissimè satisfacerent. Docet
propria sua mala voluntate homines seipsos
tradere in omnem immunditiam, vt sic ne-
cessariò intelligamus, quod hîc dicit, Deum
tradere in passiones ignominia, nõ aliter accipien-
dum esse, quàm quòd Dei prouidentia &
iustitia permittit vt ipsi seipsos traderent, iuxta
id quod idem Paulus in alia concione dixit, Act. 14.
Dimisit omnes gētes ingredi vias suas: quod & alia
Scriptura apertius dicit, Et dimisi eos secundum
desideria cordis ipsorum, ibunt in adinventionibus suis.*

Deus nõ
est author
peccati.

Ephes. 4.

Act. 14.

Psal. 80.

D 3 Abutun-

S. August.
doctrina
defendi-
tur.

Abutuntur hæretici quibusdam Augustini
disputationibus ex eius contra Iulianum lib.
5. cap. 3. & lib. de gratia & lib. arbitrio c. 20.
Sed disertè in eisdem locis docet August.
Deum peccatum in homine nec operari, nec
velle, nec simpliciter decernere, nec ad illud
vlllo modo excitare, sed solùm in quibusdam
peccatoribus sua iudicia potenter exercere,
& hominum iam malorum volûtates ad sua
iusta iudicia ordinare: nempe vel ad ipsos
peccantes castigandos per augmenta pecca-
torum, vt hîc apud Paulum; vel alios, qui
hoc meruerunt, per huiusmodi peccata fla-
gellando. Quæ omnia latius disputata, & lo-
ca Augustini difficillima accuratè explicata,
vide in opere nostro de Iustificat. lib. 11. cap.
12. & seqq. Quo etiam in libro tota Caluini
infernalis doctrina, qua Deum peccati autho-
rem perspicuè facit, aperitur & refutatur.

Verborũ
Pauli sen-
sus ger-
manus.

Porrò si Pauli disputationem oculatiùs
inspiciamus, hæc verba (*Deus tradidit illos in re-
probum sensum*) nihil aliud velle intelligemus,
quàm si sic dixisset, Deus illos perdidit; sicut
solemus dicere, Perdidit illum argentum
suum; vel, Perdidit illum ingenium suum;
quia videlicet argêto & ingenio suo ad suam
perniciem abusus est. Sic enim Paulus ait:
Sicut non probauerunt Deum habere in notitia, id
est, non dignati sunt agnoscere Deum quem
cognouerunt, nec colere Deum quem co-
lendum esse sciebant, sed, vt superius dixe-
rat,

fat, *veritatem Dei in iniustitia detinuerunt*, id est, veritatem de vno & vero Deo, quam tenebant, loquendi libertate compressa texerunt & dissimulauerunt, & sic notitia sua impiè admodum abusi fuerunt (de quo vide Ciceronis & Senecæ verba apud August. de ciuit. Dei lib. 6. cap. 10.) *Deus tradidit illos in reprobum sensum*, id est, abusus ille notitiæ de Deo causa fuit cur traderentur & iustè dimitterentur sequi sensum reprobum, & creaturas pro creatore innumeras (vt hîc Paulus commemorat) stultissimè colerent. Quod enim Cicero de Dijs poëticiis, qui saltem homines fuerant, scripsit; *Hæc & dicuntur & creduntur stultissimè, & plena sunt vanitatis, summæque leuitatis*; hoc multò magis verum est de Dijs Ægyptiacis, & Babylonicis volucris, quadrupedibus, & serpentibus.

De natura
Deorum
lib. 2.

Sed hîc Beza in hunc locum tergiversatio aperienda est. Caluini magistri sui vestigijs omnino vult insistere, eleganti tamen aliquo verborum fucosam & magistri sui turpitudinem obtegere & cerussare conatur. *Tradit* (inquit) *Deus vt iustus iudex*. Verum hoc est, quia nemo sic traditur nisi ob pœnam præcedentium peccatorum, ex iusto Dei iudicio. Cedo verò (ait Beza) *an qui facinorosum tradit carnifici, inuitus tradit an volens?* Sanè volens, quia & Deus volens permittit, non inuitus. *An carnificum arbitrio ita exponit, vt pœna genus certis finibus non circumscribat?* Et hoc quoque

Beza sub-
terfugia
occludun-
tur.

Diabolus in Deo verum est, quatenus à Diabolo malo
 Dei carni- pœnæ vexandos vel iustos suos Deus tradit,
 fex est in ad maiorem ipsorum coronam, sicut S. Iob
 ratione & alios innumeros, vel etiam homines im-
 pœnæ, nō pios propter demerita flagellandos dimittit.
 culpæ. Non enim plus Diabolo permittitur, quàm
 diuinæ iustitiæ & voluntatis ratio postulat.
 Sed quoad malum culpæ, nulli fines à Deo
 præscribuntur, verùm vnusquisque à Dia-
 bolo, non ex Dei præscripto, sed ex propriæ
 voluntatis libidine superatur. Pergit Beza:
*Quis denique vi & autoritate agit carnifex? an
 non iudicis?* Hic Beza cum suo Caluino, in
 ratione reprobri sensus & pessimorum deside-
 riorum quibus impij traduntur, plus tribuit
 Beza in ratione culpæ priores partes tri-
 buit Deo. Deo quàm Diabolo. Ait enim carnificem,
 qui Diabolus est, non sua vi & autoritate,
 sed Dei, agere. Autoritas hac in parte nulla
 est, nec Dei, nec Diaboli. Non Dei, qui in
 traditione malorum simplici vtitur volun-
 tate permittente, non vlla autoritate, seu
 cogente, seu ex aliqua necessitate determi-
 nante: non Diaboli, quia quomodocūq; im-
 pios ad malum prouocat, ex sua id malitia
 innata facit, non ex autoritate aut potestate
 illi à Deo data, Vis autem quam in Deo iu-
 dice Beza ponit, actiuam in Deo respectu
 peccati operationem constituit, vt cum
 suo Caluino authorem malorum Deum do-
 ceat.

Addit tamen, vt hoc à se detestabile cri-
 men

men remoueat, & dicit: Neque tamen, quum
hac dico, carnificis opus cum iudicis imperio cōfundo.
 Dicit nebulo se hoc non facere, facit tamen.
 Vim enim & operationem Diaboli, qui ope-
ratur in filijs dissidentia, tribuit disertè iudici
 Deo. *Vi (inquit) iudicis agit carnifex.* Hoc est,
 vi & potentia Dei agit Diabolus.

Beza ex-
 cusatio
 refellitur.

Hac honesta metaphora, quum suum ve-
 nenum porrexit, Catholicam sententiam
 persequitur. *Quorsum igitur (inquit) nonnulli,*
vt veluti laboranti iustitia Dei subueniant, otiosam
in Deo permissionē imaginantur? Nempe mauult
 cum Caluino Beza operosam & actiuam in
 Deo mali operationem ponere, quàm otio-
 sam permissionem. Sed qui permissionem
 malorum culpæ in Deo ponunt, non illam
 otiosam ponunt. Deus enim volens, sciens,
 & prudēs peccata permittit, & impios à Dia-
 bolo in varia desideria trahi & pertrahi finit,
 non otiosè, vt quasi oscitanti aut nescienti
 aut negligenti Deo ista exciderint. Permis-
 sionem autem in Deo, nō actionem aliquam,
 respectu peccati, cur Catholici & orthodoxi
 statuunt, Beza agnoscit & dicit: *Nempe ne Deus*
videatur malorum author. Omnino. Hac de
 causa nullam in Deo peccati operationem,
 sed solam vel permissionem, vel ad altio-
 res fines ordinationem in Deo agnoscimus.
 Quid ad hæc Beza? *Id verò absit vt cuiquam*
bono vel in mentem veniat. Ergo impius Calui-
 nus, qui disertis verbis scripsit, non solum

Permissio
 malorum
 in Deo
 non est
 otiosa.

D s quòd

Instit. lib.
2. c. 4. n. 3.

quod Deus per ministrum suum Satanam consilio
impiorum destinat. quod visum est, sed etiam volunta-
tes eorum ad malum excitat, & conatus firmat. Im-
pius quoque & Beza, qui Diabolum in pro-
uocando impios ad malum, vi & autoritate
iudicis Dei agere profiteretur. Sed infernales isti
hæretici claris verbis suam impietatem pro-
fiteri nolunt. Satis habent vt à suis intelli-
gantur. Sibi consulunt, ne perspicuè à nobis
refellantur.

Caluin. &
Beza suã
impietate
profiteri
non au-
dente.

Sed pergamus cū Beza, qui seipsum adhuc
magis aperiet. *Cauēdū est* (inquit) *etiã atque etiã,*
ne hæc præpostera modestia (de permissione pec-
cati in Deo, & ne malorū author videatur) *in*
summam arrogantiam desinat. Ecce, negare Deum
esse authorem malorum, præpostera mode-
stia Bezæ videtur. Ergo pro sua libertate non
verebitur ille dicere, Authorem malorū
esse Deum. Sed cur cauendum est ne hæc ne-
cessaria modestia (nisi Deum Diabolo parem
facere velimus) in summam arrogantiam
desinat? *Quum enim* (inquit Beza) *Scriptura*
non vereatur vbiq̃ Deo dare, quod impios excacet,
induret, seducat, eradat in reprobū sensum; præ-
stat certe hæc fateri, & Deo gratias agere quod nos
respexerit, quã vel pro reprobis litigare, vel nul-
lam in Deo iustitiam agnoscere cuius causa non pos-
sit à nobis intelligi: denique modestie cuiusdã præ-
textu magis ac magis frivolas distinctiones com-
minisci. Hæc igitur curiosis sinamus. Hæc est vi-
delicet Bezæ religio. Indignissima de Deo
cogi-

cogitare ac dicere fas erit, si aliquid vel ob-
 scurius vel figuratè Scriptura loquatur; nec
 modestè ratio habenda est, vt Dei honorem
 tueamur; sed quicquid litera scripti verbi in
 cortice habet, hoc totum rotundè & simpli-
 citer fateri oportet: vt iam authore Beza,
 non manus tantùm & pedes, oculos & aures,
 vniuersaque corporis membra Deo propriè
 tribuamus, sed etiam iram, dolorem, pœni-
 tentiam, omnesque affectus humanos, quan-
 tuncunq; indignos & imperfectos, in Deo esse
 ingenuè fateamur, quia sic Scriptura loqui-
 tur. *Præstat* (inquit) *hæc fateri, quàm pro reprobis li-*
tigare. Quasi verò qui Deum authorem ma-
 lorum non esse fortiter sustinent, pro repro-
 bis litigent, ac non potius pro Dei honore,
 eiusque maiestatis purissima bonitate pug-
 nent. Impius Beza reproborum, nō Dei cau-
 sam agi existimat, quando causam peccati in
 ipsis reprobis & authore Diabolo, non in
 Deo, ponendam contendimus. Sed quis ma-
 gis reprobōrū & Diaboli causam agit, quàm
 impius Calvinus & Beza, qui originem pec-
 cati non in reproborum & Diaboli malitia,
 sed in ipsius Dei tum decreto tum voluntate
 & operatione actiua ponunt, quia sic Scri-
 pturæ prima facie loquuntur? Tandem ne-
 ganda quidem non est in Deo iustitia cuius
 causa nos latet, qui sua specialia dona multis
 negat & subtrahit occulto sed iusto iudicio
 suo: sed vt Deus malorum author dicatur,
 aut

Scripturæ
 litera cō-
 modè ex-
 poni Beza
 non pati-
 tur.

aut ea propriè facere existimetur, quæ Scriptura eum facere primo aspectu ait, non occulta esset Dei iustitia, sed manifesta turpitudine, Dei bonitati intrinsecæ sic aduersa, ut tam Deum negare quàm hoc de Deo asserere liceat: quod pulchre ostendit D. Basilius in homilia de hoc argumento. Ita Beza quam impietatem claris verbis asserere non audet, eandem tamen obliquè fouere & tueri non erubescit.

Argumentum Capitis II.

INGREDITUR Apostolus communem accusationem Gentilium, qui iudicabant Iudæos legem suam non seruantes. Deinde & Iudæos de lege non seruata arguit: concludens neque ex lege scripta, nec ex lege naturæ, quempiam iustificari posse sine fide in Christum. Interim veram iustitiam operum à Deo mercedem accipere, & veros factores legis à Deo iustificari, disertissimè docet.

2. *Scimus quoniam iudicium Dei est secundum veritatem in eos qui talia agunt.*

ANte omnia docere Apostolus vult, veram bonorum operum iustitiam à Deo flagitari, quia omnem iniustitiam iusto iudicio punit. Interim valet hic locus contra imputatiuam hereticorū hodie iustitiam, qua